

Eglutė

1973 VASARIS

▲ eglutė ▲

1973 VASARIS

turinys

- 3 SKELBIA VARPAS, R. Jotvingytė
- 4 BLYNO AKMUO, R. Jotvingytė
- 14 SAULE! SAULE! Samanė
- 15 DAGYS, M. Kvietytė
- 21 KAS? E. J.
- 22 PASAKA, A. Kižienė
- 28 ŽAIDIMAS
- 29 GALVOSŪKIAI
- 30 MŪSU KŪRYBA
- 32 PAVEIKSLŲ PARODA

piešiniai

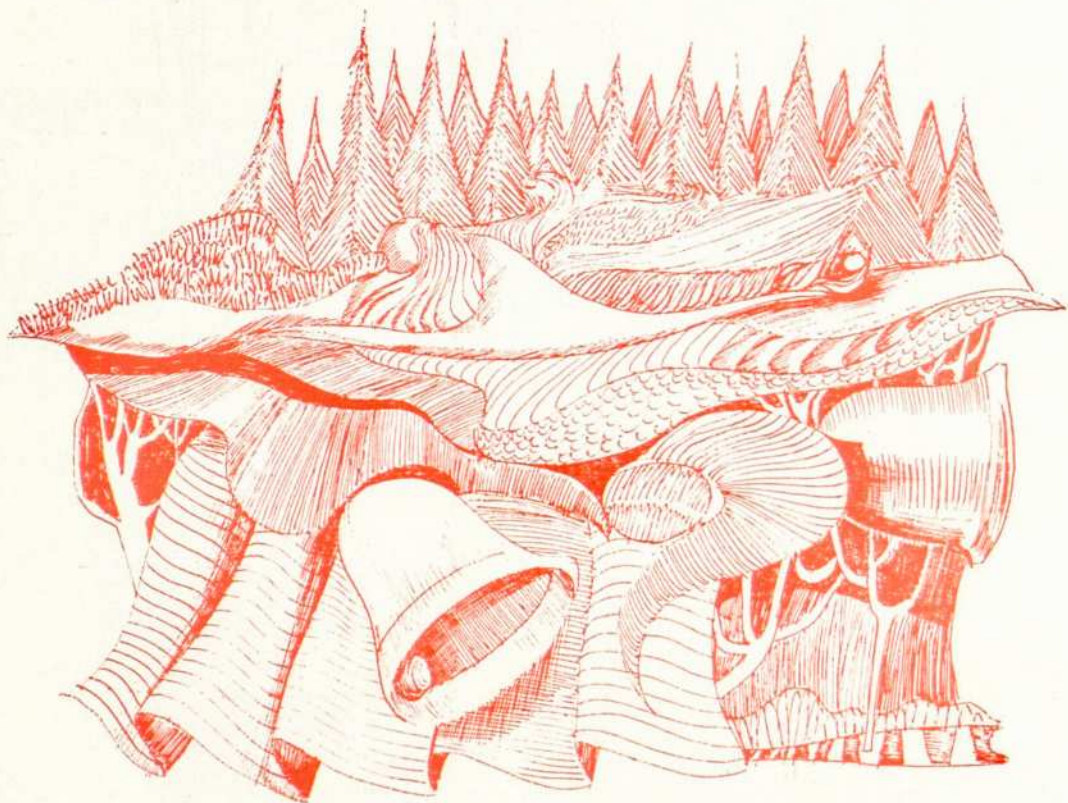
- Z. Sodeikienė — viršelis (raidės — A. Trinkūno)
- P. Jurkus — psl. 2, 3, 14
- J. Paukštienė — 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13
- A. Sutkuvienė — 15, 16, 17, 18, 19, 20
- A. Sruoginienė — 21, 26
- N. Banienė — 22, 23, 24

EGLUTĖ — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$5.00, vieno numerio kaina — \$0.50.

EGLUTĖ — "The Little Fir" is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$5.00; single copy — \$0.50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

SKELBIA VARPAS

Ritonė Jotvingytė

**Skrenda, lekia ir banguoja
Per pasaulį, per šalis,
Kad liepsnoja gimtuos gojuos
Laisvės varpo gaudesys.**

**Naujų brolių savanorių,
Skelbia varpas, gims aušra.
Ir vasariai narsią šalį
Laimins žygiais ir daina.**

DIEVONĖS LAUMĖS

III BLYNO AKMUO

Ritonė Jotvingytė

Vieną kartą, kai saulutė nusileido į debesį, miškais ir pievomis atėjo Vandenė.

Vandenė buvo klajojanti laumė. Buvo nenuorama ir labai drąsi. Ir čia. Nei kviesta, nei ką, atėjo pas Dievonės laumes ir pasakė:

— Kur jūsų kultuvėlės? Susiraskit. Išmokysiu žlugtą žlugti.

— Aš tai neskalbsiu, — atsiliepė Miglė ir nubėgo pasitikti Ajos. Pasitikus kalbėjo:

— Tu, Aja, prie Dievonės neik. Ten Vandėnė. Sakė mokys žlugtą žlugti. Be to, ar girdi tą riksmą?

— Girdžiu. Varlės. Tai kas?

— Tai kas? Bet ar žinai, ko rėkia?

— Ne, — juokėsi Aja.

— Tau pasakau: visos Palių varlės sukilo prieš Vandėnė. Rėkia, kaip už ragaiši pasamdytos. Sako: “Ir vėl atėjai! Kodėl mūsų vaikus prikėlei? Buvome jau žiemai sumigdę. Nedovanosim!” Vandėnės kultuvė skelia ne juokais, — sakė Miglė, — visi pašaliai skamba. Tai naktis!

— Tu, Miglele, kalbi, lyg ne laumė būtum.
 — Laumė-nelaumė, man nesvarbu. Aš tik žinau, kad aš ne-
 skalbsiu. Nenoriu. Nepatinka.
 — O aš, Miglele, galvoju kitaip. Aš manau, kad išmokti ver-
 ta. Eime. Pabandykim.

Bet Miglelė — ne. Ne ir ne. Jokioj dienoj! Neis. Nežlugs ir baigta!

— Aš ir kultuvę į Dievonę imečiau, — dar pasakė ji.

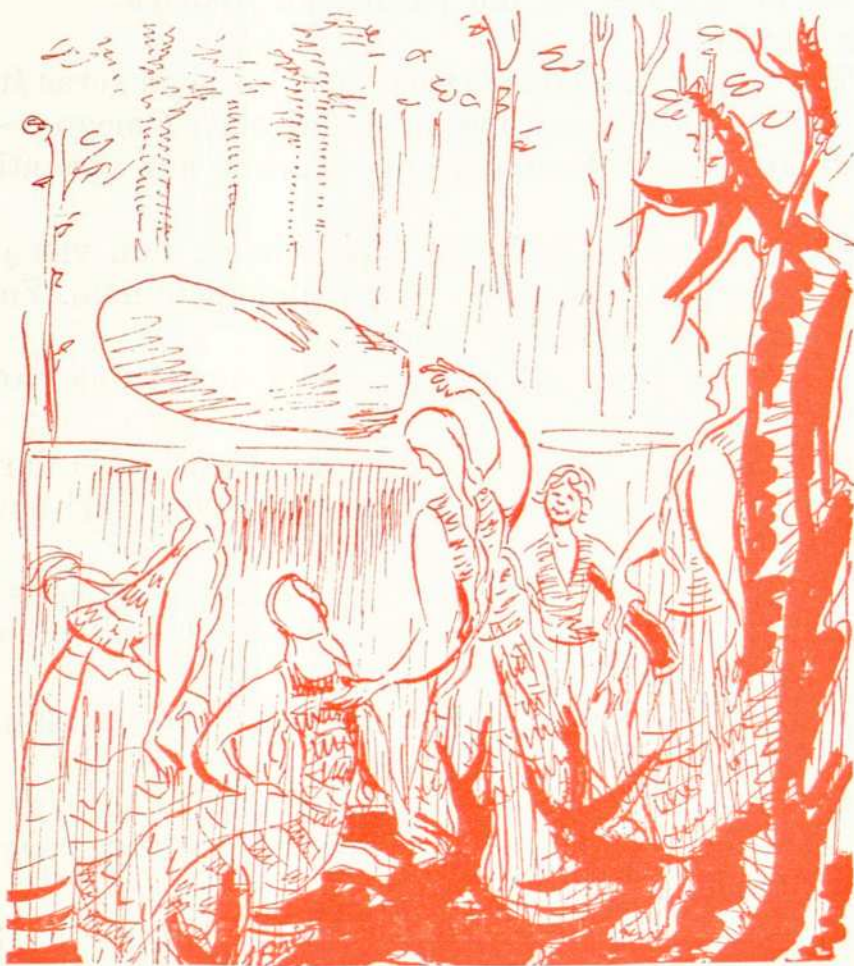
— Tai nieko, — ramino ją Aja, — paskolinsiu savo. Žiūrėk, ar nedaili? Balta. Raštuota. Iš klevo šerdės.

Miglelė nurimo. Jodvi pasuko prie Dievonės ir susėdo prie didoko akmens. Miglelė tą akmenį ėmė glostyti ir sakyti:

— Tu, akmenėli, jau dabar gali pradėti verkti. Mes tave mušim. Kultuvėmis. Tau skaudės.

— Kalbi nei šį nei tą, Miglele, — subarė ją Aja, — žinai, kad akmenys neverkia. Jeigu ir norėtų, nežinotų kaip.

— Ot ir žinotų! — nenusileido Miglelė. Tu pati sakei, kad Paliose yra toks akmuo. Sakei: “Tas akmuo ir kalba ir verkia”.
— Nesakiau, kad yra. Sakiau — buvo...
— Gal šis? — nusigando Miglelė.
— Ne. Blyno akmuo yra visai kitoje Palių pusėje.
— Blyno?! Kodėl Blyno? Tai labai keistas vardas.
— Nežinau, Miglele.
— O aš maniau, kad žinai. Ar nesakei, kad tu ta laumė, kuri viską žino? — nerimo Miglelė.

— Taip. Bet šito nežino niekas. Nė aš.
— Tai aš tau pasakysiu. Vandėnė! Tai jos kaltė. Vandėnė tą akmenį suplojo į blyną, — jaudinosi Miglelė.

— Ne, ne taip. Tas akmuo ir dabar stovi ten, didelis ir aukštas ir nė nemano būti panašus į blyną. Tik dabar jis tylus...

— Tylus? O ar buvo netylus?

— Apie tą akmenį, Miglele, yra pasaka.

— Tai, va! Ar ne mano tiesa? Sakiau, kad akmenys jaučia. Ir supranta. Girdėjau ir dainą: “Sunku akmenėliui, kai per jį važiuoja”.

— Tu, Miglele, tikra pleputė.

— Visai ne! Visai ne! Nes kodėl Blynas buvo netylus, o dabar tylus? Kodėl? Kodėl?

— Gerai, Miglele. Aš tau pasakysiu. Klausyk.

Aja pasakojo:

— Toli toli, gyveno labai neturtingas, bet labai geras žmogus.

— Tai kas, kad mes vargšai, — sakydavo žmogus, — bet, va, sūnūs auga geri. Esame sveiki. Turime kur gyventi ir ką valgyti.

Ir tikrai. Žmogaus trobelėje buvo smagu. Bet, vieną kartą ėmė ir susirgo visi trys sūnūs. Sirgo sunkiai ir ilgai. Žmogaus namuose pasidarė neramu ir liūdna.

— Eisiu kur nors, gal gausiu geriau apmokamą darbą, — pasakė žmogus.

Pasakė ir išėjo. Ėjo ir ėjo, bet niekas jam jokio darbo nepasiūlė. Kai sutemo, žmogus priėjo mažą trobelę, kuri buvo prie pat Palių.

— Gal galėsiu čia pernaktuoti, — pagalvojo žmogus.

Trobelėje rado senuką. Senukas žmogui ne tik pernaktuoti leido, bet dar ir pavaišino.

Kitą dieną, kai tik ėmė aušti, žmogus padėkojo senukui už gerumą ir pakilo eiti.

— Nei tu eik, nei ką, — pasakė senukas. Paprašyk Blyno akmenį, kad tau padėtų. Jis geras. Visiems gelbėja, pagelbės ir tau. Tik nemeluok.

— Kad gi nežinau, nei kur to akmens ieškoti, — pasakė žmogus.

— Aš parodysiu, — pažadėjo senukas.

Ir tikrai. Kai ėmė temti, senukas žmogų palydėjo. Atvedė iki kulgrindos ir pasakė:

— Dabar jau netoli. Eik tiesiai. Nepaklysi.

Žmogus nepaklydo. Paėjo porą varsnų ir akmenį surado. Suradęs apėjo, apžiūrėjo.

— Akmuo, kaip akmuo, — galvojo žmogus, — bet, kaip gi dabar aš jį kalbinsiu. Nei šis, nei tas...

Staiga, vienoje akmens pusėje, žmogus pamatė liepsnelę liepsnojančią. Liepsnelė buvo judri. Kelis kartus apibėgo aplink akmenį ir, lyg įkasta, sustojo prieš žmogų.

Žmogus suprato, kad dabar jau laikas pasakyti ko atėjo. Jis nusiėmė kepurę, nulenkę galvą ir pasiskundė:

— Akmenėli, akmenėli, mano vargas toks didelis, kad nežinau nė kaip tau apsakyti. Pagailėk ir jei gali — pagelbėk. Paskolink, akmenėli, pinigų.

- Kiek? — paklausė akmuo.
Žmogus pasakė.
— Tik tiek? — nustebo akmuo.
— Neprašau daugiau, nes ir šiuos, nežinau kada galėsiu tau atiduoti, — pasakė tiesą žmogus.
Vos tik žmogus užbaigė kalbėti, liepsnelė ėmė lankstytis į visas puses. Žmogus pamatė, kad žemė apie akmenį lyg žarijų pripilta. Tik žiba! Tik pliska!
— Akmenėli, aplink tave žemė dega, — nusigando žmogus. Jis nusiėmė savo švarką ir užmetė ant degančios vietos.
— Gal uždus, — galvojo žmogus.
Bet ugnis negėso.
— Aš tau, akmenėli, negaliu padėti. Tavo ugnis, lyg ne ugnis. Negėsta.
— Nesirūpink, — pasakė akmuo, — tai ne ugnis.
— Ne ugnis? Tai kas gi čia taip keistai dega?
— Tai aitvarų, kurie saugoja mano lobį, akys, kurios taip šviečia.
Žmogus norėjo paklausti.
— O, kas gi buvo ta liepsnelė, kuri su manim kalbėjo?
Bet, tuo laiku akmuo tarė:
— Dabar jau tylėk. Neklausk. Nusisuk ir užsimerk.
Žmogus klausė. Darė taip, kaip akmuo liepė.
— Dabar jau atsisuk, — vėl išgirdo akmens balsą. — Atsimerk ir visa ką rasi ant akmens, neškis namo. Tik dabokis, kol neperžengsi namų slenksčio, neatrišk ir nežiūrėk. Kai pareisi, visa, ką šioje skaroje rasi, naudok. Tik skolos — tai nepamiršk!
— Nepamiršiu, akmenėli, ne — žadėjo žmogus. — Senukas tiesą sakė. Tu geras, — gyrė akmenį žmogus.
Akmens dovanotą ryšulį paėmęs, žmogus namo tarytum skriste skrido. Prie namų pajuto, kad našta pasidarė labai sunki. Namie, atrišęs Blyno akmens dovanotą skarą, žmogus atrado net šimtą kartų tiek, kiek prašė.
Žmogus tapo turtingas. Bet skolos, kurią žadėjo Blyno akmeniui atiduoti, nepamiršo.

Vieną kartą, kai Palių trobelėje vėl pasiprašė nakvynėn, senukas pasakė:

— Nakvok! Kodėl ne!

Rytą, kai tik pradėjo aušti, žmogus jau rengėsi eiti.

— Kur tu taip anksti? — paklausė senukas.

— Pas Blyno akmenį. Nešu skolą. Žadėjau.

— Nei tu eik, nei ką, — pasakė jam senukas.

— Kodėl? — nustebo žmogus.

Senukas žmogui papasakojo, kad Blyno akmuo jau ne toks, koks buvo. Papasakojo ir kodėl. O buvo taip.

Vieną dieną pas Blyno akmenį atėjo gobšas. Gobšas verkė ir prašė, kad Blyno akmuo jam pagelbėtų. Akmuo geras. Pagailėjo. Gobšas gavo tiek, kiek prašė. Žadėjo ir skolą gražinti. Bet, kur tau! Lobį, kuris priklausė Blyno akmeniui, gobšas sugalvojo pasiimti sau.

Gobšas į Palias bėgo ir bėgo. Kasė ir kasė. Viena kartą, kai bekasant nulūžo kastuvas ir jis tuoj atsinešė kitą, Blyno akmuo supyko.

— Gobšas, kaip besotis. Niekada negana, — pasakė akmuo savo aitvarams. — Paslėpkite lobį akivarose.

Aitvarai taip ir padarė. Bet nuo to laiko pasikeitė ir Blyno akmuo — jau niekada nepratarė nė vieno žodžio. Lobį paskandinę, nebeiškilo nė aitvarai, — baigė pasakoti Palių trobelės senukas.

— Tai gaila! Akmuo buvo geras! Nelaimėje ir mane užjautė, — nusiminė žmogus.

Skolą, kuri priklausė Blyno akmeniui, žmogus paliko Palių trobelėje.

— Tegul bus tau, — pasakė žmogus senukui.

— Tai va, Miglele, kokia ta akmens pasaka. Bet, žiūrėk, jau šviesu.

Aja ir Miglelė pastebėjo, kad ir Vandenės jau nėra.

— Tikra nenuorama. Tai tau ir žlugtas! — juokėsi Miglelė.

— Vandenė visada taip. Ateis, pasisukinės ir vėl jos nėra. Ir dabar, žiūrėk. Eina jovaro lapus pakelėse barstydamą.

— Kodėl ji tokia?

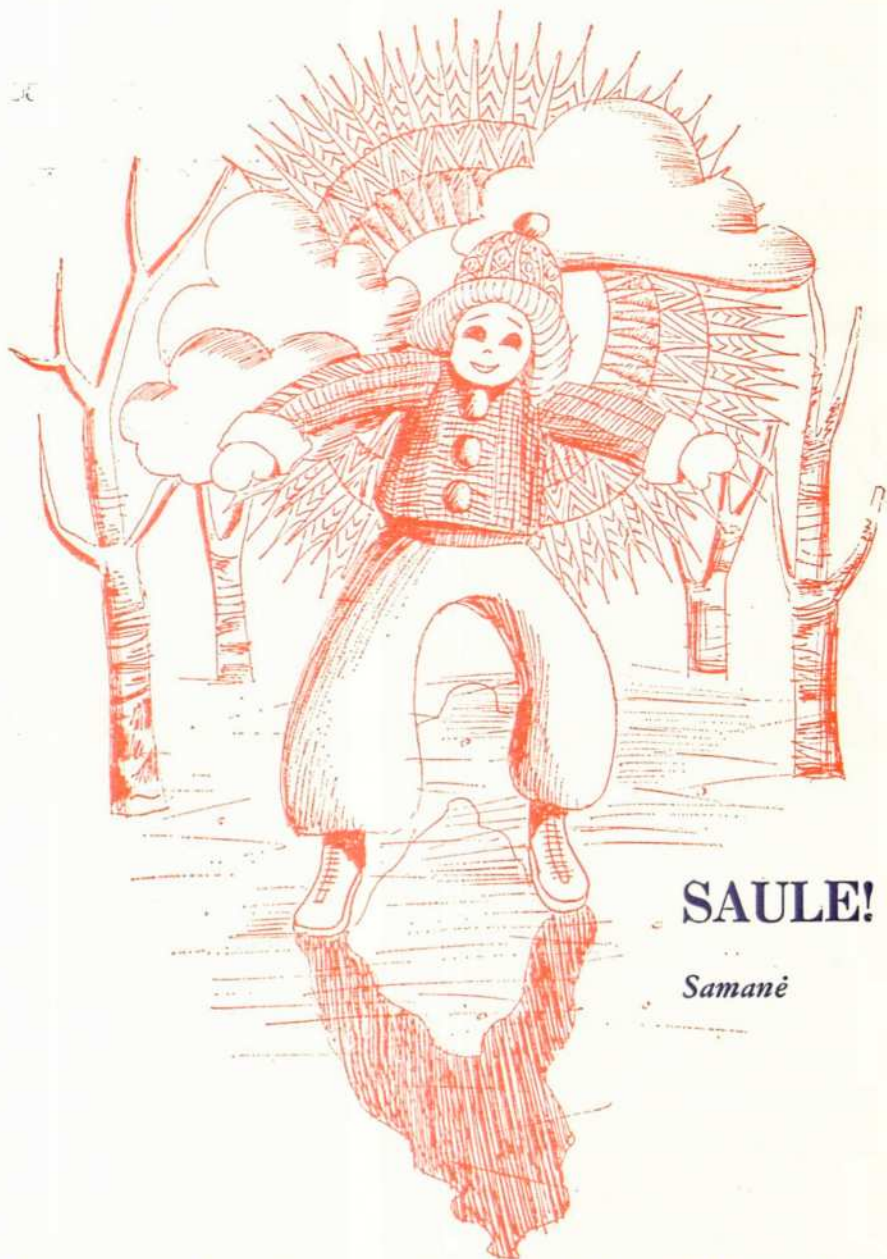
— Kaip medžių, kaip paukščių, taip ir laumių — yra visokių, — paaiškino Aja.

Vėjas iš Palių atpūtė spanguolių kvapą. Virš Dievonės, pietų pusėn, praskrido gervės...

ŽODYNAS

1. Vandėnė — laumės vardas.
2. Žlugtas — pamerkto drobės.
3. Ragaišis — rupių kvietinių miltų duona.
4. Šerdis — medžio vidurys.
5. Kulgrinda — akmenimis grįstas Palių kelias.
6. Liepsnelė — maža ugnelė.
7. Žarija — deganti anglis.
8. Pliska — žiba, žvilga.
9. Aitvarai — turtus nešiojančios ir saugančios būtybės.
10. Slenkstis — rąstas, arba lentelė ant grindų, durų apačioje.
11. Ryšulys — tai, kas surišta į vieną vietą.
12. Tapti — kuo nors darytis.
13. Gobšas — godus, tas kuris visko nori.
14. Lobis — turtas.
15. Akivaras — klampi bedugnė — balų, ežerų, upių vieta.

SAULE! SAULE!

Samanė

**Žiema. Šalta. Debesėliai
Balta dulkia sniegą —
Čiūčia-liūlia, želmenėliai,
Čiūčia-liūlia — miega.**

**Einu. Bėgu. Ir parpuolu.
Ne aš kaltas... Ledas!
Ir žvirbliukas kam suriko:
“Čik-čiriku! Badas!”**

**Saule! Saule! Paskubėki
Į šakas berželių,
Įlinguoki šiltą vėją
Į lizdus paukštelių.**

DAGYS

Milda Kvietytė

Buvo saulėtas rytas. Vėjelis šiureno medžių lapus. Ant pievutės baltavo duonos trupiniai. Kiekvieną rytą geroji moteris paberdavo juos paukščiams. Žvirbliai atskrisdavo čia pusryčių.

Arūnas su Dainium, eidami į mokyklą, visada sustodavo prie šios lesyklos. Žvirbliai jų nebijojo. Paukščiai pažino Arūną ir Dainių. Tą rytą berniukai rado labai didelį žvirblių pulką.

— Niekuomet nemačiau čia tiek daug žvirblių. Keista, kad jie nesipeša. Ramiai lesa, — pastebėjo Dainius.

— Šiandien sulėkė tik protingi žvirbliai, — nusišypsojo Arūnas.

— Nemanau. Žvirbliai nesipeša, nes mato, kad duonos yra daug. Žino, kad visiems pakaks, — aiškino Dainius.

Netoli žvirblių nutūpė laukinis balandis.

— Matai, Dainiau! Balandis padės žvirbliams sutvarkyti duoną, — šnibždėjo Arūnas.

Pastebėję balandį, žvirbliai pradėjo čirkšti. Balandis pačiupo trupinį duonos ir nuskrido į kaštaną.

— Nesuprantu, kodėl balandis nusigando žvirblių. Jis yra didesnis. Man rodos, kad balandžiai yra bailiai. Jie bijosi net žvirblių, — kalbėjo Dainius.

— Tu užmiršai, kad balandžiai yra ramūs. Ar matei kada, kad balandžiai peštųsi, ar triukšmautų? — klausė Arūnas.

— Ne, nemačiau, — prisipažino Dainius.

Iš kaštano pakilo balandis ir nuskrido į parką.

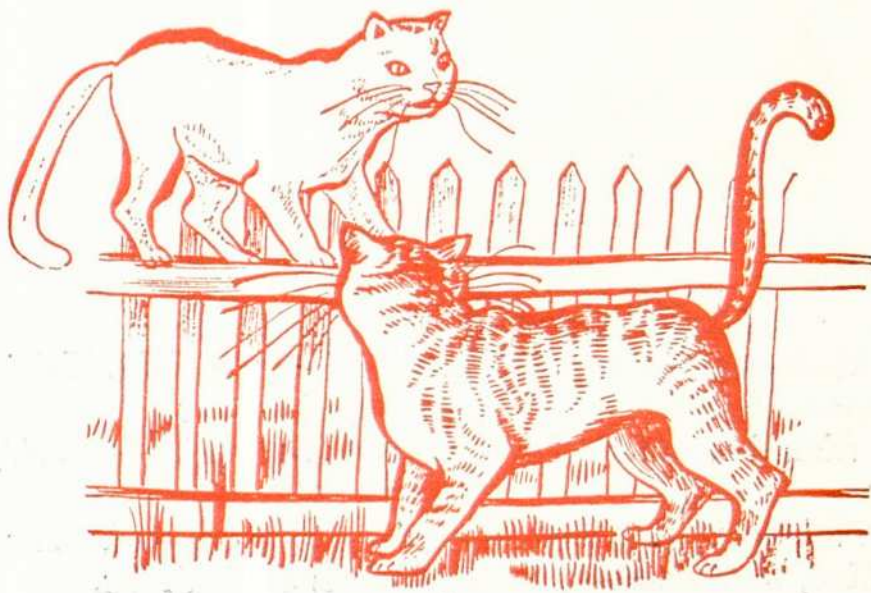
— Maniau, kad balandis sugriš į lesyklą, — tarė Dainius.

— Balandis nuskrido į parką pasakyti savo draugams, kad lesykla jau atidaryta. Jis yra balandžių žvalgas, — juokavo Arūnas.

— Tur būt. Palauksime, gal balandžiai atskris iš parko, — siūlė Dainius.

— Galime laukti. Žvirbliukai jau skirstosi. Balandžiai bus ramūs, — sutiko Arūnas.

Berniukai balandžių nesulaukė. Jie pamatė gatve bėgančią katę. Dainius nusišypsojo. Jis labai domėjosi gyvuliais.

— Arūnai, ar gausite Doggy? — klausė Dainius.

— Aš tau, Dainiau, sakiau, kad tą šunį taip vadino jo šeimininkai airiai. Kai vasarą aš su juo draugavau, jį vadinau Dagiu. Su juo kalbėjau tik lietuviškai. Jis mane suprato. Vaikai nesuprato. Jie prašė mokyti ir juos lietuvių kalbos. Taigi, aš pasidariau mokytojas, — didžiavosi Arūnas.

— Gaila, kad čia neturime Dagio, — atsiduso Dainius.

— Dagys labai norėjo važiuoti su mumis. Jo šeimininkas jį staugiantį nusitempė nuo mūsų automobilio, — liūdnei Arūnas lingavo galva.

— Sakei, kad tavo dėdė rašė, kad Dagio šeimininkai žuvo, — priminė Dainius.

— Teisingai. Mano tėveliai norėjo gauti Dagį, nes nauji šeimininkai jo nenorėjo. Dagys kažkur dingo, — aiškino Arūnas.

— Ar seniai žuvo Dagio šeimininkai? — domėjosi Dainius.

— Prieš tris mėnesius, — atsakė Arūnas.

Jie priėjo gatvę, kur važiuo daug automobilių. Priekinis automobilis sucypė ir sustojo. Dainius sparčiai ėjo. Nuo jo neatsiliko Arūnas. Paskutiniai automobiliai pradėjo pypinti.

— Žiūrėk, kas sustabdė automobilius, — ištiesė ranką Arūnas.

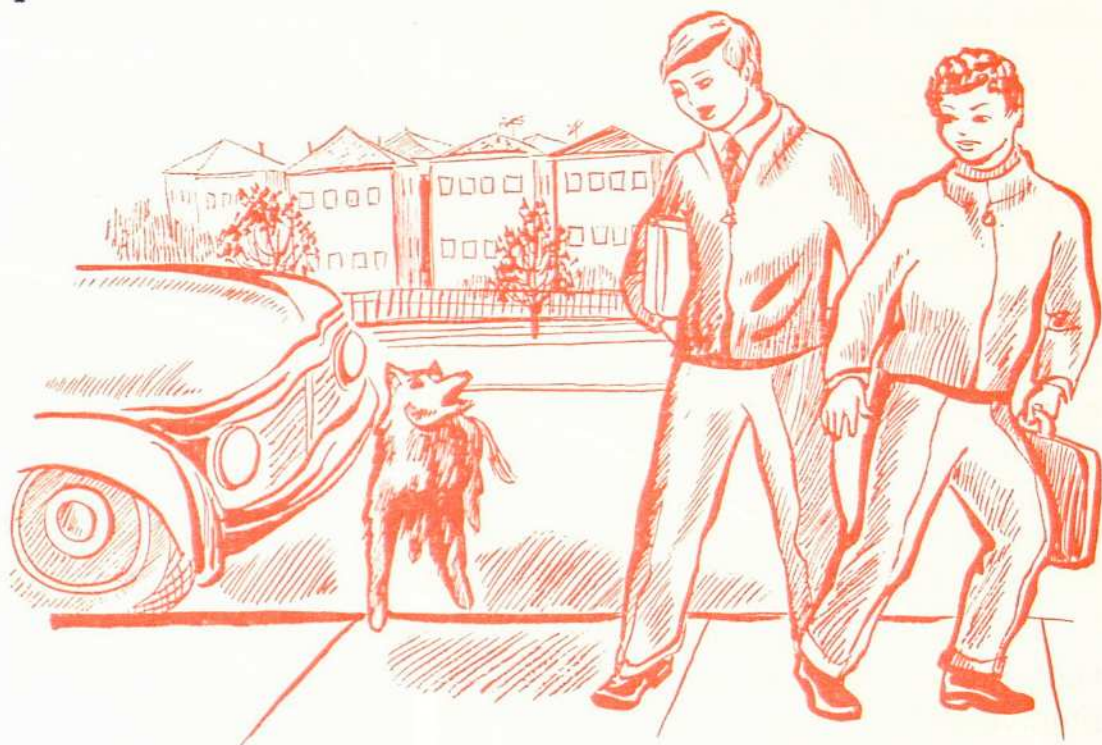
Iš gatvės į šaligatvį lipo didelis, liesas šuo. Nuleidęs galvą, šuo nesijaudino dėl mašinų triukšmo.

— Vargšas, atrodo labai pavargęs ir išbadėjęs, — gailėjosi Dainius.

Arūnas stebėjo šunį, kuris slinko tolyn šaligatviu.

— Jis man primena Dagį. Šiek tiek panašus. Dagys buvo daug gražesnis, — kalbėjo Arūnas.

— Pašauk jį, Arūnai. Gal čia tikrai pasikeitęs Dagys, — prašė Dainius.

— Žinai, kad Dagys gyvena už keturių šimtų mylių, — pastebėjo Arūnas.

— Šauk jį vardu! Žiūrėsime, ką jis darys, — įtikinėjo Dainius.

— Kad taip nori, pašauksiu, kaip šaukdavau Dagį, — sutiko Arūnas.

Arūnas pridėjo delnus prie burnos ir sušuko:

— Dagy, Dagy, atbėk pas mane! Aš čia!

Šuo sustojo. Iškėlė galvą. Pastatė ausis ir dairėsi.

— Dagy, eikš! Aš laikiu tavęs! — kartojo Arūnas.

Šuo atsisuko. Pamatė berniukus. Bėgo prie jų.

— Matai, tikrai čia Dagys, — nudžiugo Dainius.

— Dagys labai pasikeitęs. Ačiū, Dainiau, kad patarei šaukti, — dėkojo Arūnas.

Šuo pribėgo prie Arūno. Vizgino uodega ir unkštė.

— Dagy, kaip čia atsiradai? Dėdė rašė mums, kad tu dingai, — glostė Dagio galvą Arūnas.

Šuo pradėjo loti. Arūnas klausė ir liūdnai lingavo galva.

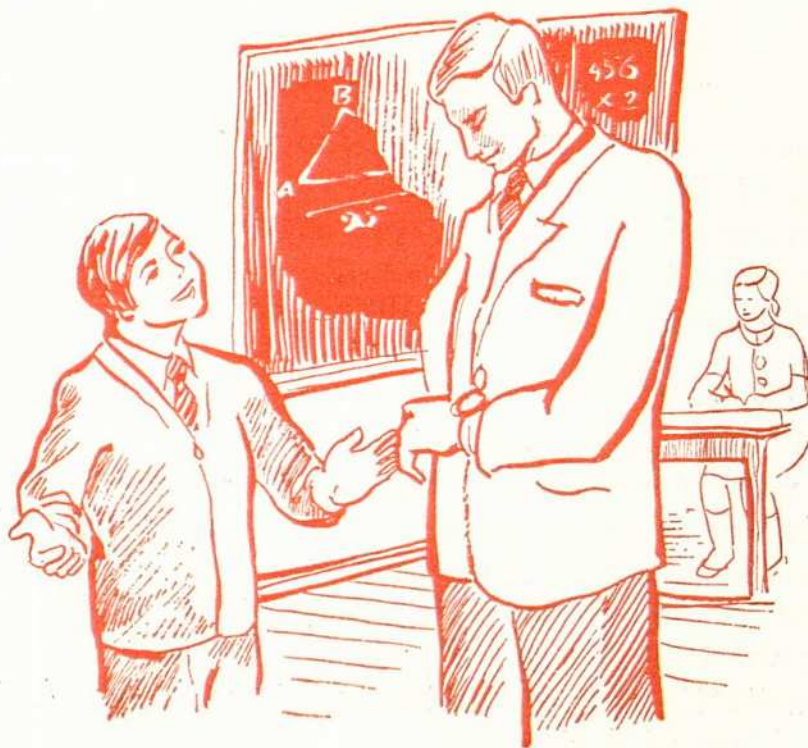
— Kodėl jis taip graudžiai amsi? — klausė Dainius.

— Jis pasakoja apie savo kelionę pas mus. Aš tau papasakosiu paskui, — žadėjo Arūnas.

Dagys amsėjo:

— Aš labai norėjau važiuoti su tavim. Tu matei, kaip šeiminkai mane nusitempė. Laukiau tavęs atvažiuojant. Bet atsitiko nelaimė. Mano šeiminkai žuvo automobilio nelaimėje. Jie važiavo pas gimines. Mane paliko namie. Jų daugiau nemačiau. Nauji šeiminkai manęs nenorėjo. Išgirdau juos kalbant, kad veš mane į kitą miestą ir paleis. Nusigandęs nubėgau pas draugą pasitarti. Draugas patarė vykti pas tave, Arūnai, — žiūrėjo Dagys į Arūną.

— Labai gerai padarei! — džiaugėsi Arūnas.
 — Aš žinojau tavo miesto vardą. Paklausiau raibuką kelio. Jis man pasakė. Tada iškeliavau, — lojo Dagys.
 — Kaip tau sekėsi kelionėje? — klausė Arūnas.
 — Nelabai gerai. Daug kartų buvau paklydęs. Daug padėjo sutikti šunys, bet ypatingai geri žmonės. Be gerų žmonių pagalbos nebūčiau pasiekęs tavo miesto, Arūnai, — unkštė Dagys.
 Arūnas glostė Dagio nugarą.
 — Tavo vargai, Dagi, baigėsi. Mano tėveliai nori, kad tu gyventum pas mus, — kalbėjo Arūnas.
 — Dagys neturi ant kaklo pakabinto ženklų. Jis tikrai yra benamis, — pastebėjo Dainius.
 — Netrukus jis tą ženklą turės. Tėtukas tuojau jam parūpins. Dabar eikime pas mus. Nuvesime Dagį pas mamytę ir bėgsime į mokyklą, — gyvai aiškino Arūnas.
 — Jau pavėlavome, — nusiminė Dainius, pažiūrėjęs į laikrodį.
 — Mokytojai pasakysime, kas atsitiko. Jis nesibars, — Arūnas ramino Dainių.

KAS?

E. J.

Šiame eilėraštyje yra septynios mįslės. Surask jas ir išpėk.

Kas bėgioja be kojųčių?
Kas plasnoja be sparnųčių?
Ir dar — kasgi, iš tiesų,
Merkia akį be akių?

Kas ant veido ilgą snapą
Dieną naktį suka, plepa?
Ir kas žiemą (net baugu)
Cypia už langų visų?

Kas be tepalo, be dažo
Pievoj žolę žalią dažo?
Kas be kirvio, be vinių
Stato namą be langų?

Atsakymai:

ganba, sėjva, gaiždvėš, kildoris, lašsit, sarisvapa, kaupšist

PASAKA...

Sulietuvino A. Kizienė.

Gyveno kartą senelis ir senelė. Jie turėjo vieną vienintelį turtą — stebuklingą auksinį žiedą. Žiedas buvo labai gražus, spindintis. Jis taip pat buvo nuostabus. Seneliams niekad netrūko maisto, kol jie turėjo tą žiedą.

Kiekvieną dieną senelė nublizgindavo žiedą ir padėdavo ant stalo. Staiga atsirasdavo visokių skanių valgių.

Seneliai turėjo šunį ir katę. Trobelėje dar gyveno mažą pelytę. O medyje prie kiemo vartų lizdą turėjo paukščiukas. Kadangi seneliai visad turėjo pakankamai maisto, ir žvėreliams užteko.

Visi gyveno linksmai ir sočiai. Bet — vieną dieną dingo stebuklingas žiedas. Seneliai visur jo ieškojo. Ieškojo ant stalo ir po stalu. Ieškojo po kėdėmis ir kiekviename kampe. Bet žiedo nerado. Rado tik pelytę savo urvelyje. Beieškodami seneliai labai išalko. Išalko ir visi gyvuliai.

— Ką mes dabar darysim? — susirūpino senelė. — Turime surasti žiedą.

Senelė prašė šunelio ir katytės, kad ieškotų žiedo. Jie visur išieškojo. Apuostinėjo kiekvieną kamputį. Bet žiedo kaip nėra, taip nėra.

Staiga medyje sučiulbo paukščiukas.

— Aš žinau, kur žiedas! Toli prie didelės upės yra senas, senas namas. Tame name yra dėžė, o toje dėžėje — žiedas.

Šuo ir katė išplėtė akis. Iš kur tas paukščiukas tiek daug žino?

— Aš čia aukštai medyje daug ką matau ir žinau, — vėl sučiulbo paukščiukas. — Tos dėžės jūs abu neatidarysite. Imkit pelytę kartu, ji pragrauš skylę.

Katė tuoj nubėgo į senelių trobelę ir pasikalbėjo su pelyte. Pelytė sutiko padėti, nes ir ji buvo labai išalkus. Taip visi iškeliavo. Pelė buvo labai mažytė ir ėjo mažais žingsniukais. Katė paėmė pelę ant savo nugaros. Šuniukas bėgo šalia. Paukščiukas skrido pirmutinis ir visiems rodė kelią.

Netrukus jie priėjo plačią upę.

— Aš nemoku plaukti — nusiminė katė. — Kaip mes pasieksime kitą krantą?

— Nebijokit, — aš gerai plaukiu! — sulojo šuniukas. — Katyte, lipk man ant nugaros, aš perkelsiu per upę.

Katė taip ir padarė. Ir jie visi — katė ant šuniuko nugaros, pelė ant katės nugaros — perplaukė upę.

— Štai tie namai, kur yra dėžė, — nurodė paukščiukas.
Katė, šuo ir pelė įėjo vidun. Jie surado dėžę. Pelė tuoj
pragraužė skylę, įlindo ir išnešė žiedą.

— Duok man žiedą! — sukni aukė katė.
— Aš išėmiau! Aš noriu jį parnešti namo, — tarė pelė.
— Duok man, arba tave suėsiu! — supyko katė.
Pelytė labai išsigando. Iš tos baimės ji numetė žiedą,
spruko į tą seną namą. Ten susirado urvelį ir apsigyveno.
Bet nuo tos dienos pelytė ir visi jos vaikai bijo kačių.

Šuo su kate iškeliavo namo. Jie vėl pasiekė upę. Šuo vėl katę pernešė į kitą pusę. Kai tik jie pasiekė krantą, katė tarė:

— Aš žinau trumpesnę kelią namo. Sek mane.

Šuo patikėjo ir sekė katę. Bet katės kelias buvo labai sunkus. Katė lindo per visokius plyšius, per tvoras. Katei buvo lengva, nes ji tik, strykt, peršokdavo, arba šmurkšt, pralįsdavo. Šuo labai atsiliko. Katė pirma su žiedu grįžo namo. Paukštelis jau tupėjo medyje prie kiemo vartų.

— Sugrįžo mūsų draugai su žiedu, — linksmi šūktelėjo seneliai. Jie išskubėjo pasitikti.

— Gera, gera katytė, — glostė senelė. — O kur šunelis?

— Jis pasiliko upėje paplaukioti. Jam ten geriau patiko, — atsakė katė.

— Tai tinginys! Tai nedorėlis! Jam čia daugiau vietos nebus! — supyko senelis. — O tu, katyte, eikš vidun. Va, tau pienelio. . .

— Šunelis! Šunelis grįžo! — sučirškė paukščiukas.

Išėjęs į kiemą, senelis barė šunį:

— Kodėl užtrukai? Kodėl nepadėjai katytei žiedo ieškoti?

— Neteisybė! Neteisybė! — sučirškė paukštelis. Jis seneliams papasakojo, kas iš tikro atsitiko. Senelių širdys suminkštėjo, ir jie šunelį išleido vidun. Katė nieko neskė. Net nemurktelėjo.

Senelė patrynė žiedą, ir tuoj ant stalo atsirado visokiausių valgių.

— Katyte, ši kartą dar tave pašersiu. Bet daugiau čia nebeateisi. Gyvensi lauke!

Katė, nuleidus uodegą, išsėlino pro duris. Šuo puolė vytis. Katė pabėgo į medį.

Visa tai atsitiko labai labai seniai. Nuo to laiko šunys ir katės nesugyvena. Šunys nekenčia kačių ir jas vejasi.

ŽAIDIMAS

PAŠTĄ VEŽA

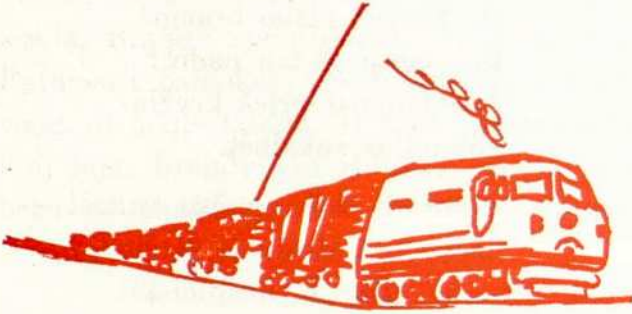
(Žaidžia 10-20 vaikų.)

Visi vaikai pasirenka kokio nors Lietuvos miesto vardą. Susėda ant kėdžių. Vienam vaikui užrišamos akys, ir jis pastatomas vidury kambario. O dar vienas žaidėjas — paštininkas, stovi nuošaliai ir veda žaidimą. Jis sako, iš kokio miesto į kokį paštą veža, pavyzdžiui: „Paštą veža iš Kauno į Vilnių“. Tada žaidėjai, pasirinkę tų miestų vardus, mainosi vietomis. O tas, kurio akys užrištos, bando juos sugauti. Jei kurį nors pagauna, tai jam užriša akis ir pasiima jo miesto vardą. Sėdasi ant kėdės, ir paštininkas vėl sako, iš kokio miesto į kokį vežamas paštas...

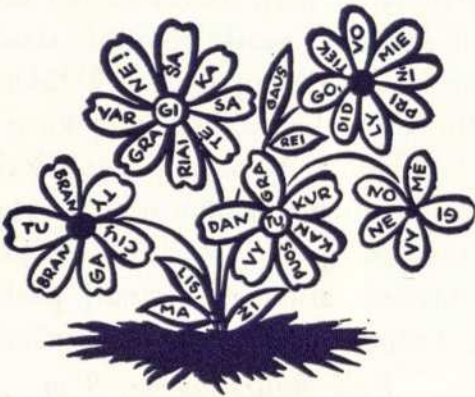
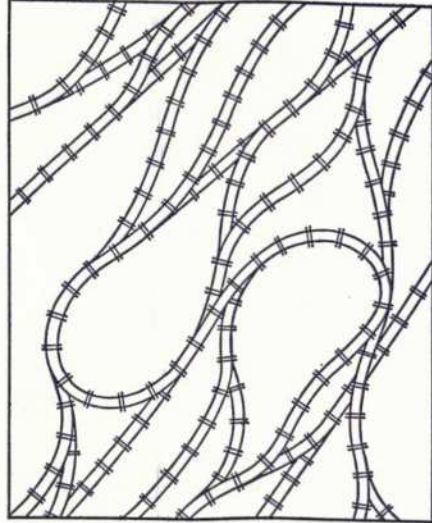
Mįslė:

Kas gauna daugiausiai laiškų? (šatsap)

GALVOSŪKIAI

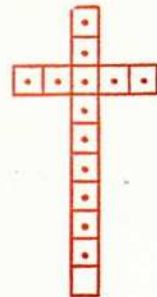

Surask traukiniui trumpiausią kelią į stotį kvadrato apačioje.

Gėlių žieduose ir lapuose surašyti žodžių skiemenys. Žodžiai sudaro pirmą posmelį labai gerai žinomos lietuviškos dainos. Sujunk skiemenis ir sudaryk žodžius, o žodžius sustatyk į keturias dainos posmelio eilutes.

Turtuolis turėjo deimantais papuoštą kryžių. Kasdien deimantus suskaičiuodavo. Nuo apačios ligi viršaus — 9 deimantai. Nuo apačios pasukus į kairę ranką — 9. Nuo apačios pasukus į dešinę ranką — 9. Vagis pavogė du deimantus ir vieną perkėlė. Kai turtuolis skaičiavo, nepastebėjo, kad dviejų deimantų nėra. Jis skaičiavo įprastu būdu, nuo apačios, ir visus tris sykius gavo po 9. Kaip vagis jį apgavo?

MŪSŲ KŪRYBA

Lietuvaitė
Rima Žukauskaitė, 9 m.
Oak Park, Ill.

TĖVYNEI

O, Tėvyne mano brangi!
Kuo galiu aš tau padėt?
Atsiklaupusi prieš kryžių,
Poterėlius sukalbėt.

— Duoki laisvę mūsų tautai! —
Šnabždu žodžius iš širdies.
— O, Dievuli, neapleiski!
Mes dar turime vilties.

Lidija Dudėnaitė
Chicago, Ill.

ZUIKUČIŲ KALĖDOS

Vieną kartą gyveno zuikučiai. Jie buvo labai geri. Jiems labiausiai patiko Kalėdos. Savaitę prieš Kalėdas maži zuikučiai puošė eglutę ir statė Betliejų. Zuikučių mamos gamino valgius ir kepė sausainius. Tėtukai pasiėmė prožektorius ir ėjo į mišką medžių kirsti, kad galėtų ugnį kurti. Sesutės parengė kūčių stalą ir prižiūrėjo kūdikėlius. Vyresnieji broliukai padėjo tėveliams. Zuikučiai dirbo iki pat Kūčių dienos. Kūčių dienos rytą visi ėjo į bažnyčią. Vakare prie Betliejaus giedojo ir poterius kalbėjo. Paskui valgė kūčias ir ėjo prie eglutės dovanas atidaryti. Trūputį pasikalbėję ėjo gulti. Kalėdų dieną visi ėjo į bažnyčią ir visą dieną gražiai praleido.

Eglė Baltrušaitytė, 8 m.
Warren, Mich.

PELYTĖ

Aš turėjau pelytę. Ji buvo balta, o akys raudonos. Ji gyveno narve. Ėdė saulėgrąžų sėklas ir gėrė vandenį. Pelytei narvą padarė mano tėtis. Aš ir mano draugai su ja žaisdavom ir turėdavom išvalyti narvą. Vieną dieną mano pelytė pabėgo iš narvo. Visur jos ieškojom, bet niekur neradom. Aš vis prisimenu tą baltą pelytę ir galvoju, kur ji dingo. Mums visiems jos labai gaila ir liūdna.

Aras Piečaitis, 9 m.
Montrealio lit. mokykla
Canada

ŠUNIUKAS

Vieną vasaros rytą aš gavau mažą, gražų šuniuką-kalytę. Ją pavadinau Brandy. Brandy pasidarė mano geriausia draugė. Kiekvieną rytą Brandy užšoka ant mano lovos ir pradeda pešioti man plaukus. Kai aš einu į mokyklą, Brandy mane palydi iki durų ir po pietų laukia manęs grįžtant. Paruošusi pamokas, išvedu Brandy ant lenciūgėlio pasivaikščioti. Kai ją vedu, ji mane tampo. Ji labai gerai girdi. Tik išgirdusi svetimą žmogų, tuoj loja. Brandy yra išdykusi. Ji yra smaližius. Kiekvienu skanėstu atbėga su manim pasidalinti. Bet aš vis vien ją labai mėgstu.

*Regina Verbylaitė, 9 m.
Montrealio lit. mokykla
Canada*

**Mano šuniukas
Sabina Kontėnytė, 9 m.
Hamilton, Canada**

ŽIEMA

Žiema bėga, kaip smagu!
Štai daug sniego trupinių.
Žaidžiam su visais vaikais,
Mums bus gera ir smagu.

Greitai mūsų sniegas tirps,
Ir nelinksma bus visiems.
Ką darysim? Ar stovėsim?
Neliūdėkit, bus daugiau!

*Rūta Rasutytė, 11 m.
Chicago*

NUOTYKIS MIŠKE

Kartą dideliame miške radau krūvas grybų. Skubėdamas rinkau pačius gražiausius grybus ir dėjau į krepšį. Pripildęs krepšiuką, pasukau namo. Staiga supratau, kad aš — paklydęs! Pamačiau netoli stovintį žmogų. Jis turėjo ilgą, baltą barzdą ir atrodė geras bei malonus. Jis paklausė: kas atsitiko. Pasakiau, kad paklydau. Žmogus su barzda tarė: eik šiuo taku ir rasi namus. Padėkojau ir atsisveikinau. Norėjau dar paklausti jo vardo. Apsisukau — bet jis jau buvo dingęs. Kas jis galėjo būti?

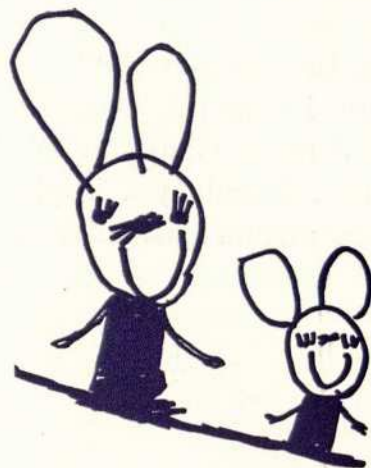
*Bernardas Keras
Londono lit. mokykla
Canada*

Alp 1785
Larch.

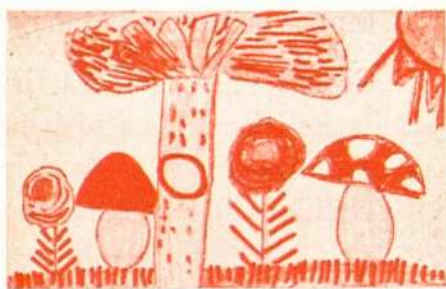
paveikslų paroda

Puputis sutiko Puputę
Rūta Adomaitytė, 10 m.
Jamestown, North Dakota

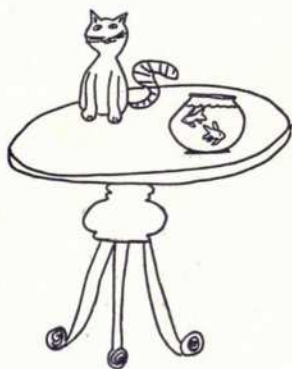
Puputis su mama
Ingutė Nelsaitė, 4 m.
Fullerton, Calif.

Pavasaris
Rima Stroputė, 6 m.
Chicago, Ill.

Du kiškučiai žaidžia
Rūta Stroputė, 8 m.
Chicago, Ill.

Katė ir žuvytės
Rūta Alksninytė, 9 m.
Brockton, Mass.

Kalėdos
Vėjukas Liūlevičius, 6 m.
Chicago, Ill.